

Διαχείριση Άγριας Πανίδας

Δημήτριος Ε. Μπακαλούδης, Ph.D.

Καθηγητής Α.Π.Θ.

Οικολογία & Διαχείριση Άγριας Πανίδας

Φιδαιτός - *Circaetus gallicus*

Ελάφι - *Cervus elaphus*

Στόχος μαθήματος

- Να επεξηγήσει τις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη διαχείριση της άγριας πανίδας
- Να περιγράψει τις παραπάνω αρχές με παραδείγματα
- Να προωθήσει δημιουργικές λύσεις σε προβλήματα που απασχολούν τη διαχείριση της άγριας πανίδας

Αντικείμενα μαθήματος

- Σκοπός και διαχρονική ανάπτυξη της επιστήμης της διαχείρισης άγριας πανίδας
- Ανάπτυξη **τεχνικών αναγνώρισης** των κυριότερων ειδών άγριας πανίδας της Ελλάδας (εργαστήρια αναγνωρίσεων)
- Ανάπτυξη **μεθόδων εκτίμησης αφθονίας πληθυσμών** άγριας πανίδας (εργαστήρια ασκήσεων)
- Ανάπτυξη **μεθόδων εκτίμησης ενδιαιτήματος** άγριας πανίδας (πρακτική άσκηση)
- Διαχείριση πληθυσμών θηρεύσιμων ειδών (**κάρπωση**), σπάνιων ειδών (**προστασία**), και ειδών σε υπεραφθονία (**έλεγχος**)
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας και διαχείριση των κοινοτήτων της άγριας πανίδας

Ιστορική εξέλιξη διαχείρισης

- Προϊστορικά
- Κλασική Ρωμαϊκή εποχή
 - Αρχαία Ελλάδα, Ρωμαϊκή αυτοκρατορία (περιοχές, εποχή θήρευσης)
- Μεσαίωνας
 - Ενρίκος VIII, 1500, έλεγχος αρπάγων, θηραματική κάρπωση
- Περίοδος υπεραφθονίας
 - 1600-1850
- Περίοδος υπερκάρπωσης
 - 1850-1900
- Περίοδος προστασίας
 - 1900-1930
- Περίοδος διαχείρισης
 - 1930-1965
- Περίοδος διατήρησης βιοποικιλότητας
 - 1965-σήμερα

Ελλάδα

1821 -1930

1930-1967

1968-1980

1980-σήμερα

Αξίες – οφέλη άγριας πανίδας

- Αναψυχή
 - Φωτογράφιση, παρατήρηση, κλπ
- Οικονομική
 - Εμπορική, θηραματική
- Επιστημονική
- Οικολογική
- Γενετική
- Πνευματική

Σκοποί διαχείρισης

1. Πληθυσμιακή ανάκαμψη ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση
2. Έλεγχος αρνητικών συνεπειών στις ανθρώπινες δραστηριότητες από υπεράφθονους πληθυσμούς ειδών άγριας πανίδας
3. Αειφορική εκμετάλλευση της άγριας πανίδας
4. Διατήρηση της ποικιλότητας των κοινοτήτων της άγριας πανίδας

Ανάκαμψη σπάνιων ειδών

- **Κίνητρο**: επιθυμία για αύξηση των πληθυσμών ορισμένων ειδών λόγω των σημαντικών αξιών τους
- **Σκοπός**: αύξηση μεγέθους και κατανομής των ειδών σε ένα επιθυμητό και ασφαλές επίπεδο
- **Μέλημα**: χαρακτηρισμός απειλούμενων ειδών, αβεβαιότητα επιβίωσης ειδών με μικρό μέγεθος πληθυσμού

Έλεγχος υπερπληθυσμών

- **Κίνητρο**: επιθυμία για άμβλυνση των προβλημάτων που προκαλούνται από είδη που εμφανίζονται σε υπερπληθυσμούς
- **Σκοπός**: μείωση των αρνητικών επιδράσεων
- **Μέλημα**: καθορισμός μεγέθους του υπερπληθυσμού, εκτίμηση ζωοχωρητικότητας

Αειφορική κάρπωση

- **Κίνητρο**: επιθυμία για εκμετάλλευση-κάρπωση σημαντικού αριθμού ειδών άγριας πανίδας
- **Σκοπός**: διαχείριση της κάρπωσης ώστε να είναι αειφορική
- **Μέλημα**: εκτίμηση τάσης υπερκάρπωσης, προσαρμοσμένη στις κοινωνικές ανάγκες

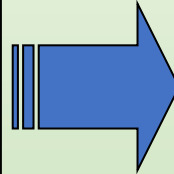
Διατήρηση βιοποικιλότητας

- **Κίνητρο**: επιθυμία για ποικίλες κοινότητες ειδών άγριας πανίδας
- **Σκοπός**: διατήρηση της βιοποικιλότητας σε ορισμένες περιοχές
- **Μέλημα**: εκτίμηση του βαθμού υποβάθμισης των ενδιαιτημάτων της άγριας πανίδας, ανάγκη για ίδρυση προστατευόμενων περιοχών

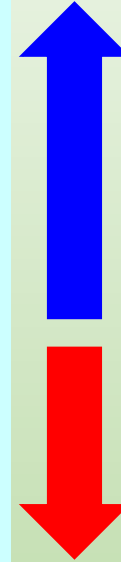

ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ

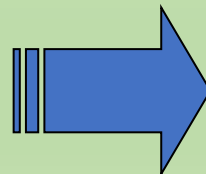
• Πληθυσμός Άγριας Πανίδας

- Αναπληθυσμός
- Επανεισαγωγή
- Βελτίωση αναπαραγωγής
- Εκτροφή
- Τεχνητή αναπαραγωγή
- Περίθαλψη
- Θανάτωση
- Στείρωση
- Αποκλεισμός
- Απώθηση

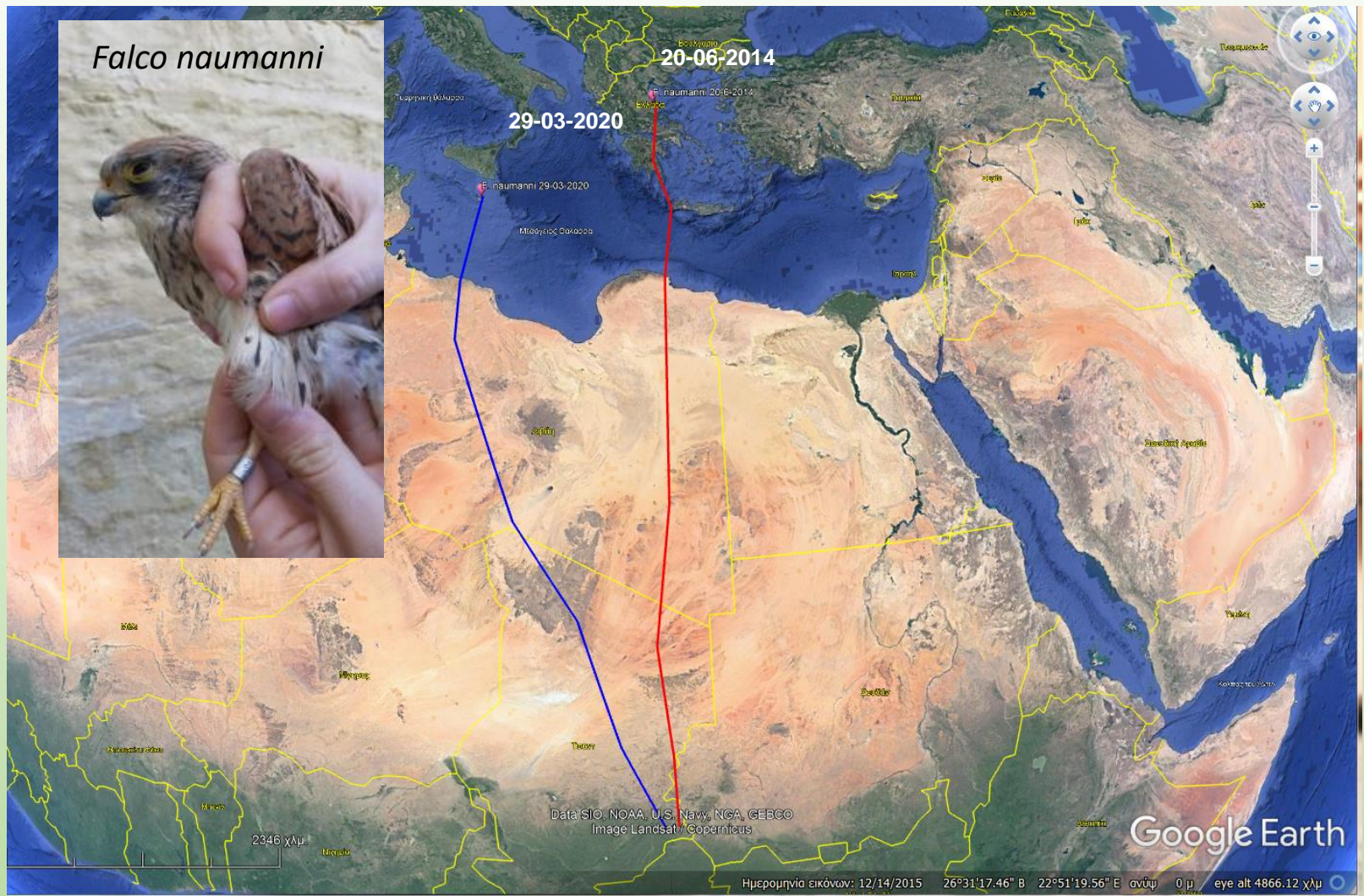
• Ενδιαίτημα Άγριας Πανίδας

- Θέσεων αναπαραγωγής
- Θέσεων κουρνιάσματος
- Θέσεων καταφυγίου
- Θέσεων τροφοληψίας
- Διαχείριση υδάτων

Aegypius monachus

Βιβλιογραφία

Μπακαλούδης, Δ.Ε. & Χ. Βλάχος 2009. Διαχείριση Άγριας Πανίδας: Θεωρία και Εφαρμογές. Εκδόσεις Τζιόλα, Θεσσαλονίκη.

Πληροφορίες

Κτίριο Β', Γραφείο Β1.6

debakaloudis@for.auth.gr